

Besluit van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 25 november 2022, 2022-0000230810, tot instelling van een Adviescommissie beroepsziekten als gevolg van blootstelling aan gevaarlijke stoffen (Instellingsbesluit Adviescommissie Lijst beroepsziekten)

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Gelet op artikel 2, eerste lid, van de Wet vergoedingen adviescolleges en commissies;

Besluit:

Artikel 1. Definities

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. *minister*: de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;
- b. *adviescommissie*: de adviescommissie Lijst beroepsziekten, bedoeld in artikel 2, eerste lid;
- c. *RIVM*: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, te Bilthoven;
- d. *Lexces*: het samenwerkingsverband, genoemd in de samenwerkingsovereenkomst Landelijk Expertisecentrum Stoffengerelateerde beroepsziekten (Lexces) van 27 juni 2022, gepubliceerd in Staatscourant 2022, nr. 29239.

Artikel 2. Adviescommissie beroepsziekten

1. Er is een Adviescommissie Lijst beroepsziekten.
2. De adviescommissie heeft tot taak:
 - a. de minister te adviseren over aanpassing van de Lijst beroepsziekten veroorzaakt door gevaarlijke stoffen; en
 - b. ten behoeve van de minister een afwegingskader causaliteit en bijbehorende protocollen beroepsziekten op te stellen en te onderhouden.
3. De Lijst beroepsziekten wordt als bijlage opgenomen bij de in Kamerstukken II 2021/22, 25 883, nr. 442 aangekondigde Regeling tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten. Het afwegingskader causaliteit en de bijbehorende protocollen beroepsziekten worden door de minister gepubliceerd in de Staatscourant.
4. De adviescommissie kan bij de taakuitoefening deskundigen raadplegen.

Artikel 3. Leden adviescommissie

1. De adviescommissie bestaat uit een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter, maximaal vijf leden en maximaal vijf plaatsvervangend leden.
2. De voorzitter, de leden en de plaatsvervangend leden van de adviescommissie worden door de minister benoemd telkens voor een termijn van 3 jaar. Zij kunnen worden herbenoemd.
3. De leden kiezen uit hun midden een plaatsvervangend voorzitter, die de voorzitter vervangt bij diens afwezigheid.
4. De adviescommissie beslist bij gewone meerderheid van stemmen. Komt de adviescommissie met meerderheid van stemmen tot een advies, dan wordt op verzoek van het desbetreffende lid of plaatsvervangend lid in het advies ook het minderheidsstandpunt weergegeven.
5. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter brengen op persoonlijke titel hun kennis en ervaring in en treden niet op als vertegenwoordiger van een specifieke belangengroep.
6. Indien in voorkomend geval uit feiten of omstandigheden blijkt dat de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter, een van leden of een van de plaatsvervangend leden zelf direct of indirect betrokkenheid heeft bij een vast te stellen advies, dan zullen zij zich weerhouden van enige bemoeienis ten aanzien van het vast te stellen advies.

7. De voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter, de leden en de plaatsvervangend leden kunnen door de minister worden geschorst en ontslagen.

Artikel 4. Werkwijze adviescommissie

1. De adviescommissie stelt haar werkwijze schriftelijk vast en laat deze publiceren op www.lexces.nl.
2. Het secretariaat van de adviescommissie geschiedt door het Bureau Lexces, onderdeel van het RIVM. De coördinator van het Bureau Lexces is secretaris van de adviescommissie.
3. Het beheer van de bescheiden betreffende de werkzaamheden van de adviescommissie geschiedt op overeenkomstige wijze als bij het RIVM. De bescheiden worden na beëindiging van de werkzaamheden van de adviescommissie bewaard in het archief van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
4. De adviescommissie verstrekt desgevraagd aan de minister de voor de uitoefening van zijn taak benodigde inlichtingen.

Artikel 5. Vergoeding leden adviescommissie

1. De voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter, de leden en de plaatsvervangend leden van de adviescommissie wordt een vergoeding toegekend op de voet van artikel 2 van het Besluit vergoedingen adviescolleges en commissies. In het benoemingsbesluit worden de vergoedingen vastgelegd.
2. Het door het RIVM voorgedragen lid en plaatsvervangend lid ontvangen geen vergoeding als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 6. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Instellingsbesluit Adviescommissie Lijst beroepsziekten.

Artikel 7. Inwerkingtreding

Treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 29 november 2022.

Dit besluit zal met toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
C.E.G. van Gennip*

TOELICHTING

1. Inleiding

Met dit besluit wordt de Adviescommissie Lijst beroepsziekten ingesteld.

2. Achtergrond

In haar advies van 15 mei 2020¹, heeft de commissie Vergemakkelijking Schade afhandeling Beroepsziekten (VSAB) geadviseerd een regeling te introduceren die mensen die door het werken met een gevaarlijke stof een beroepsziekte hebben opgelopen een algemene tegemoetkoming biedt. Daarbij stelde de commissie, met het oog op een maximale transparantie en een efficiënte beoordeling van aanvragen, voor een lijst met stoffengerelateerde ziekten vast te stellen, met bijbehorende aannemelijkheidscriteria. Met de in voorbereiding zijnde Regeling tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten (TSB) en de daarbij op te nemen Lijst beroepsziekten wordt het mogelijk gemaakt om (ex-)werkenden een tegemoetkoming en daarmee een erkenning van hun beroepsziekte te bieden.

Over het vaststellen van de lijst gaf de commissie VSAB aan dat dit moet geschieden door de overheid, na toetsing door en op voordracht van een deskundige instelling. Ten behoeve van een verbetering van de kennisinfrastructuur op het terrein van stoffengerelateerde beroepsziekten, adviseerde de heer B. Bruins in zijn hoedanigheid van verkenner² om een samenwerkingsverband op te richten, waarin bestaande universitaire centra en kenniscentra hun reeds bestaande samenwerking kunnen continueren. Dat is geworden het Landelijk expertisecentrum stoffengerelateerde beroepsziekten (Lexces), ondersteund door een Bureau Lexces, ondergebracht bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Dit kennisnetwerk onder leiding van een bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van vijf belangrijke publieke kennisdragers³. De heer Bruins stelde voor dat in afwachting van de start hiervan het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB) de werkzaamheden om te komen tot een eerste versie van een 'werkbare lijst' van stoffengerelateerde beroepsziekten ter hand zou nemen. Ook adviseerde hij om klein te beginnen en de lijst geleidelijk uit te breiden. De lijst zou levend moeten zijn, en op basis van nieuwe ervaring en inzichten worden bijgehouden. De kwalificatie of bij een aanvraag sprake is van de betreffende beroepsziekte gebeurt door een Deskundigenpanel.

De eerste bij de TSB op te nemen Lijst beroepsziekten is gebaseerd op een versie onder opstartregie van het NCvB. Op deze lijst worden drie stoffengerelateerde beroepsziekten opgenomen: longkanker veroorzaakt door asbest, allergisch beroepsastma en chronische encephalopatie (CSE). Mede met het oog op een zorgvuldige uitvoering wordt gestart met een beperkt aantal beroepsziekten. In de komende jaren zullen geleidelijk meer beroepsziekten aan de Lijst beroepsziekten worden toegevoegd. De beoordeling of bij een aanvraag sprake is van de betreffende beroepsziekte geschiedt door het Deskundigenpanel op basis van een (algemeen) afwegingskader causaliteit en de bijbehorende protocollen, die per beroepsziekte worden opgesteld.

Met dit besluit wordt een adviescommissie Lijst beroepsziekten (hierna: de adviescommissie) ingesteld. Deze adviescommissie heeft als taak om de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) periodiek te adviseren over de aanpassingen van de Lijst beroepsziekten. Daarnaast zal de commissie het afwegingskader causaliteit en de bijbehorende protocollen beroepsziekten opstellen en onderhouden. Het afwegingskader en de protocollen zal door de adviescommissie aan de minister worden aangeboden. De minister stelt het kader en de protocollen vast en publiceert deze vervolgens in de Staatscourant. De adviescommissie bestaat uit een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter, maximaal vijf leden en maximaal vijf plaatsvervangend leden. De leden van de adviescommissie worden als regel gekozen uit de leden van het bestuur van Lexces. De Minister van SZW kan echter anders besluiten.

Naast dat het moet gaan om een ernstige beroepsziekte die op individueel niveau vast te stellen is, houdt de adviescommissie bij het uitbrengen van een advies over het uitbreiden van de Lijst Beroepsziekten, in ieder geval rekening met de (komende) beschikbaarheid van voldoende uitvoeringscapaciteit, van een bij de beroepsziekte horend protocol, en van voldoende medische en arbeidshygiënische

¹ Kamerstukken II 2019/20, 25 883, nr. 385. Rapport commissie Vergemakkelijking Schadeafhandeling Beroepsziekten 'Stof tot nadenken. Stap vooruit, maak werk van preventie en erkenning'.

² Kamerstukken II 2018/19, 25 883, nr. 412. Aanbieding advies over versterking kennisinfrastructuur voor stoffengerelateerde beroepsziekten.

³ Het Institute for Risk Assessment Sciences (IRAS) van de Universiteit Utrecht, het Nederlands Kenniscentrum Arbeid en Longaandoening (NKAL), de Polikliniek Mens en Arbeid (PMA) en het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB) van het Academisch Medisch centrum en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

experts voor deelname aan het Deskundigenpanel. Voorafgaand aan het uitbrengen van het advies worden de uitvoeringsorganisaties verzocht een oordeel te geven over de uitvoerbaarheid van de nieuw toe te voegen beroepsziekten.

De adviescommissie wordt in haar taak ondersteund door het reeds genoemde Bureau Lexces dat de advisering voorbereidt en zorg draagt voor het (laten) opstellen van het afwegingskader causaliteit en de bijbehorende protocollen beroepsziekten, inclusief het daarvoor noodzakelijk uit te voeren onderzoek. Indien de Minister van SZW akkoord is met het afwegingskader causaliteit en de bijbehorende protocollen beroepsziekten, zorgt deze voor publicatie in de Staatscourant. De adviescommissie kan op dezelfde wijze het afwegingskader en de bijbehorende protocollen beheren en actualiseren. Wanneer de minister een advies over aanvulling van de Lijst beroepsziekten overneemt, zal de nieuwe Lijst beroepsziekten door middel van een wijziging van de TSB worden opgenomen in genoemde regeling. Een wijziging van de regeling wordt gepubliceerd in de Staatscourant.

3. Artikelsgewijs

Artikel 2

De adviescommissie heeft als taken:

- de Minister van SZW te adviseren over aanpassing van de Lijst beroepsziekten veroorzaakt door gevaarlijke stoffen bij de Regeling tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten;
- het afwegingskader causaliteit en bijbehorende protocollen beroepsziekten op te stellen en te onderhouden. Het afwegingskader en de bijbehorende protocollen worden door de minister gepubliceerd in de Staatscourant. Deze zullen ook worden opgenomen op de website van Lexces⁴.

De TSB is verschillende keren aangekondigd, laatstelijk bij brief d.d. 27 juni 2022 van de Minister van Sociale Zaken aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2021/22, 25 883, nr. 442). Genoemde regeling zal met ingang van 1 januari a.s. in werking treden.

Artikel 3

De voorzitter, de leden en de plaatsvervangend leden van de adviescommissie worden voor een periode van 3 jaar benoemd. Ze kunnen worden herbenoemd. De leden kiezen uit hun midden een plaatsvervangend voorzitter, die de voorzitter vervangt bij diens afwezigheid.

De adviescommissie beslist bij gewone meerderheid van stemmen. Op verzoek van het desbetreffende (plaatsvervangend) lid wordt in het advies ook het minderheidsstandpunt weergegeven. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter worden geacht zich neutraal op te stellen en niet op te treden als vertegenwoordiger van een specifieke belangengroep.

Om belangenverstrengeling te voorkomen is in het zesde lid bepaald dat indien in voorkomend geval uit feiten of omstandigheden blijkt dat de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter of een van de leden of een van de plaatsvervangend leden van de adviescommissie zelf direct of indirect betrokkenheid heeft bij een vast te stellen advies, zij geen bemoeienis mogen hebben met het vast te stellen advies.

Artikel 4

De adviescommissie stelt zelf haar werkwijze vast. Daartoe stelt zij een reglement op. Dit reglement wordt gepubliceerd op de website van het Bureau Lexces. Dit bureau zal de begeleiding en het secretariaat van de adviescommissie voor haar rekening nemen.

Artikel 5

De voorzitter en de leden van de adviescommissie ontvangen per vergadering een vergoeding op grond van artikel 2 van het Besluit vergoedingen adviescolleges en commissies. Het door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) voorgedragen lid en plaatsvervangend lid krijgen geen vergoeding. Zij ontvangen hun reguliere ambtelijke bezoldiging.

*De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
C.E.G. van Gennip*

⁴ www.lexces.nl